

Četrty pogoj imenuje Markov: Sočuvstvo k idealom biline in razumevanje njenih tipov. Vsi ti pogoji so se nahajali v najskrajnejših delih ruske države, ob Belem morju, v največji meri, raditega se je tudi tam ohranilo največ in najlepših bilin.

Biline pojejo moški kakor ženske. Markov je našel v dveh vaseh 11 pevcev in 13 pevk, največ pesem je znala neka Kruhova. Biline pojejo večinoma starejši ljudje, toda nauče se jih v mladosti. Kruhova se je pričela učiti bilin, ko je imela 8 let, do 18. leta se jih je naučila 41, do 45. leta pa samo 19. Njena hči Vasiljeva se je pričela učiti bilin, ko je imela 10 let.

Pevci in poslušavci imajo veliko spoštovanje k vsebini bilin in se bojé kaj na njih spremeniti. Vsled tega so se nam tudi ohranile v tako stari obliki. Kruhova je naravnost rekla, da bo preklet, kdor bi se predrznil k bilinam kaj dodati ali spremeniti. Znanje bilin smatrajo belomorski kmetje za znamenje izozrazbe in nadarjenosti, in človeka, ki zna več bilin, bolj spoštujejo. Neki starček je rekel o sebi in svojih tovariših: „Mi nismo za nič, ničesar se nismo učili, nobene biline ne znamo.“

Tujcu nasproti hočejo ljudje včasih pokazati, da ne verjamejo vsega, kar se poje, petje bilin samo imenujejo včasih „vranje“ („plahtanje“). „On vam bo veliko navral,“ je rekel neki kmet Markovu o pevcu. Splošno pa poslušajo z veliko napetostjo in očitno verjamejo vse, še tako čudne dogodke, ki se opevajo. Ko je neki pevec pel, kako požira „Solovjej Razbojnik“ po cele junake, so zaklicali poslušavci: „Kakšen grižljaj!“ a ko je zapel, da je Ilija ustrelil Solovjeju v desno oko, je nekdo pripomnil: „Majhen cilj.“ Čudne lastnosti junakov razlagajo s tem, da oni niso bili junaki naše vrste, — „jeli, pili, spali, topli so se, toda ne po naše.“

V Zinini Zalotnici ob Belem morju, kjer je Markov zbiral biline, je največ pevcev in pevk. Na 170 družin je našel 24 pevcev in pevk bilin. Celo otroci na cestah si v igrah dajejo imena junakov: „Jaz sem Vasiljuško Boguslavljevič“, „jaz pa Ilija Muromec.“ Toda tudi tu propada narodno pesništvo. Neki 77 letni starček mu je rekel, da je včasih bilo več bilin, včasih ni bilo druge zabave, kot peti biline ali biti se s pestmi, zdaj pa posluša mlajši rod že raje bajke in pravljice ali pa čita knjige. Markov je našel samo 3—4 pevke, ki so imele manj kot 30 let, vsi drugi so bili starejši.

Vpliv pevcev na vsebino biline je primeroma majhen. Včasih vstavi na drugem mestu kakšen pridevek, naslov ali tudi dejstvo, kar je porabil na enem; prenese lastnost enega junaka na drugega itd. Večji je vpliv prirode. Ko so se biline prenesle na skrajni sever, k Belem morju, je polagoma prišlo

mednje mnogo črt severne prirode. Večkrat se opisuje jadrnanje po morju, odhod od brega, vrnitev k bregu, vetrovi itd. se opisujejo jako podrobno. Bilina o Čurilu se začinja:

Aj, o vešnjem bilo prazdnikje, o Troice,
napadala powha snegu belago.

SPOMENIK NOBELU, IZUMITELJU DINAMITA

O Sv. Trojici na južnem Ruskem, kjer je domovina bilin, ne pade več sneg.

Tatarin, ki jaha v Kijev, se ne briga ne za „mahovje ne za gozde“; konj Ilje Muromca skače čez „blatovje in jezera“, ko sestra Aleše Popoviča pripoveduje, kam je izginila njena sreča, pravi:

„Ti v temnem lesu si se, lesu izgubila,
v polzkem mahovju kje, ali kje v blatovju,
v nebeško-modrih tihih kje jezerih.“